

Aika ja paikka: 4.9.2014 klo 17.00-18.00, Munkkaanmäki 51, Lohja

Kutsutut

☒	Seija Kannelsuo-Mäntynen pj.	Raasepori
☐	Eva Roos vpj.	Vihti
☒	Bjarne Roth	Hanko
☐	Sara Moilanen	Inkoo
☒	Lahja Stenberg	Karkkila
☒	Jarmo Aho	Lohja
☒	Matti Johansson	Lohja
☒	Ilkka Lähteenmäki § 13, 14 ja 17	Lohja
☐	Ronny Avellan	Raasepori
☒	Antero Honkasalo	Siuntio
☒	Sikke Leinikki	Vihti

Varalla

☐	Petri Kajander	Raasepori
☒	Ingrid Träskman	Inkoo
☐	Aslak Palenius	Lohja
☐	Risto Alén	Hanko
☐	Pasi Saario	Vihti
☐	Maaret Laine	Lohja
☐	Veijo Kämppi	Raasepori
☐	Hannele Monthén	Lohja
☒	Merja Laaksonen	Siuntio
☐	Marja-Leena Muurinen	Karkkila
☐	Niklas Merikallio	Vihti

Muut osallistujat:

Christine Perjala, valmistelija esittelijä, pöytäkirjanpitäjä. p. 020 690 145, sähköpostiosoite ros karaati@roskaraati.fi.

Leila Andersin, Raaseporin kaupunginlakimies

ASIAT:

1. KOKOUKSEN LAILLISUUDEN JA PÄÄTÖSVALTAISUUDEN TOTEAMINEN 13 §
2. PÖYTÄKIRJANTARKASTAJIEN VALINTA 14 §
3. SAKO- JA UMPIKAIVOLIETTEIDEN JÄTTEENKULJETUSJÄRJESTELMÄ
LÄNSI-UUDENMAAN JÄTELAUTAKUNNAN ALUEELLA, HELSINGIN HALLINTO-
OIKEUDEN PALAUTTAMA ASIA 15 §
4. SELITYS KORKEIMMALLE HALLINTO-OIKEUDELLE KOSKIEN LÄHTEENMÄEN
VALITUSTA 16 §
5. TIEDOKSI 17 §

13 § KOKOUKSEN LAILLISUUDEN JA PÄÄTÖSVALTAISUUDEN TOTEAMINEN

Kokous todetaan laillisesti kokoon kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Päätös:

Todettiin, että kokous on laillisesti koolle kutsuttu ja päätösvaltainen.

14 § PÖYTÄKIRJATARKASTAJIEN VALINTA

Ehdotus:

Valitaan pöytäkirjantarkastajat.

Päätös:

Pöytäkirjantarkastajiksi valittiin Merja Laaksonen ja Antero Honkasalo

15 § SAKO- JA UMPIKAIVOLIETTEIDEN JÄTTEENKULJETUSJÄRJESTELMÄ LÄNSI-UUDENMAAN JÄTELAUTAKUNNAN ALUEELLA, HELSINGIN HALLINTO-OIKEUDEN PALAUTTAMA ASIA

Jätelautakunta teki kokouksessaan 14.11.2013 § 34 päätöksen äänin 5-3, että jatketaan sako- ja umpikaivojätteiden osalta kiinteistön haltijan järjestämää jätteenkuljetusta ja asia otetaan uudelleen tarkasteluun jos ilmenee, että jätelain määräykset eivät täyty. Liite 1 Kokouksen 14.11.2013 pöytäkirjaote § 34.

Jätelautakunnan päätöksestä Patrik Skult teki valituksen Helsingin hallinto-oikeuteen vaatien, että päätös tulee kumota ja palauttaa Länsi-Uudenmaan jäte-lautakuntaan uudelleen käsiteltäväksi.

Helsingin hallinto-oikeus on päätöksessään 2.5.2014 14/0334/5 Diaarinumero 08069/13/5142 päättänyt, että hallinto-oikeus kumoo Länsi-Uudenmaan jätelautakunnan päätöksen ja palauttaa asian Länsi-Uudenmaan jätelautakunnalle uudelleen käsiteltäväksi.

Hallinto-oikeuden päätelmän mukaan päätös, joka perustuu jätelain 149 §:n 4 momenttiin, on tehtävä saman lain 37 §:n 1 momentissa mainittujen ehtojen mukaisesti. Länsi-Uudenmaan jätelautakunta on, esittelijän esityksen vastaisesti, päättänyt jatkaa lietteenkuljetusta kiinteistönhaltijan järjestämänä. Hallinto-oikeus toteaa, että jätelautakunta ei ole perustellut päätöstään. Päätöksessä ei mainita, mitkä seikat ja selvitykset ovat vaikuttaneet päätökseen ja mitä määräyksiä on noudatettu. Hallinto-oikeus katsoo, että päätöksestä ei ilmene, onko päätös tehty jätelain 37 §:n 1 momentin ehtojen mukaisesti. Koska päätöstä ei ole perusteltu, ei päätöksen laillisuutta voida arvioida. Näin ollen päätös on kumottava ja asia palautettava lautakuntaan uudelleen käsiteltäväksi. Liite 2 Helsingin hallinto-oikeuden päätös.

Esityslistan liiteluettelo:

Liite § 16/1: Kokouksen 14.11.2013 pöytäkirjaote § 34

Liite § 16/2: Helsingin hallinto-oikeuden päätös

Ehdotus

Jätelain 37 §:n mukaan kiinteistön haltijan järjestämä (ent. sopimusperusteinen) jätteenkuljetus on edelleen sallittua, jos se täyttää lain vaatimukset. Jätelain 37 §:ssä on edellytetty, että

- 1) näin järjestetty jätteenkuljetus täyttää 35 §:n 2 momentissa säädetyt edellytykset, eli tarjolla on jätteen kuljetuspalveluja kattavasti ja luotettavasti sekä kohtuullisin ja syrjimättömin ehdoin ja että jätteenkuljetuksessa noudatetaan jätehuoltomääräyksiä ja jäte kuljetetaan kunnan määräämään vastaanotto- tai käsittelypaikkaan;

2) jätteenkuljetus edistää jätehuollon yleistä toimivuutta kunnassa, tukee jätehuollon alueellista kehittämistä eikä aiheuta vaaraa tai haittaa terveydelle tai ympäristölle;

3) päätöksen vaikutukset arvioidaan kokonaisuutena myönteisiksi ottaen erityisesti huomioon vaikutukset kotitalouksien asemaan sekä yritysten ja viranomaisien toimintaan.

Länsi-Uudenmaan jätelautakunnan alueella jätelain 37 §:n 1 momentin kohtien 1-3 mukaiset edellytykset eivät täyty lain edellyttämällä tavalla nykyisellä kiinteistön haltijan jätteenkuljetusjärjestelmällä. Tehdyt selvitykset jätelautakunnan alueella osoittavat myös tämän. Jotta vanhaa sopimusperusteista sako- ja umpikaivolietteiden kuljetusjärjestelmää voitaisiin jatkaa, tulisi kaikkien jätelain 37 §:n mukaisten edellytysten täyttyä. Sako- ja umpikaivolietteiden keskitetty hallinta on tärkeää myös vesiensuojelun takia.

Edellä esitetyin perustein jätelautakunta päättää siirtymisestä kunnan järjestämään sako- ja umpikaivolietteiden kuljetukseen kaikissa Länsi-Uudenmaan jätelautakunnan toiminta-alueen kunnissa ja määrää vanhan sopimusperusteisen/kiinteistön haltijan järjestämän sako- ja umpikaivolietteiden kuljetuksen päättämään aikaisintaan 31.5.2016. Kunnan järjestämään ja kilpailuttamaan sako- ja umpikaivolietteiden kuljetusjärjestelmään siirrytään myöhemmin erikseen hyväksyttävän suunnitelman mukaisesti. Siirtymisen on kuitenkin tapahduttava 1.5.2017 mennessä. Lautakunta päättää myös, että sako- ja umpikaivolietteen vastaanottopaikat määritellään uusissa jätehuoltomääräyksissä.

Täytäntöönpano: Päätös pannaan täytäntöön muutoksenhausta huolimatta.

Pykälä tarkistetaan välittömästi.

Käsittely

Ennen pykälän käsittelyä puheenjohtaja ilmoitti, että jäsen Ilkka Lähteenmäen esteellisyydestä tulisi päättää koska jäsen Lähteenmäki on edustanut jäteyhtiö Rosk'n Roll Oy Ab:n yhtiökokouksissa pienosakkaina olevia jätteenkuljetusyrityksiä. Tämän asian käsittelyssä on tarkoitus tehdä päätös jätteenkuljetusjärjestelmästä, joka vaikuttaa pienosakkaina oleviin jätteenkuljetusyrityksiin. Tästä syystä esteellisyys on otettava toimitelimen ratkaistavaksi. Lisäksi tämän asian aikaisemmassa käsittelyssä jätelautakunnan kokouksessa 14.11.2013 § 34 on Lähteenmäki itse ilmoittanut olevansa esteellinen ja lautakunnan kokouksessa 6.2.2014 § 5 päätti lautakunta yksimielisesti, että Lähteenmäki on esteellinen.

Ilkka Lähteenmäki halusi esittää lautakunnalle oman kantansa esteellisyydestään. Puheenjohtaja totesi, että lain mukaan Lähteenmäki ei voi osallistua esteellisyytensä käsittelyyn. Ilkka Lähteenmäki poistui kokoustilasta esteellisyytensä käsittelyn ajaksi.

Matti Johansson ehdotti, että Lähteenmäkeä tulisi kuulla hänen esteellisyydestään. Bjarne Roth kannatti ehdotusta.

Puheenjohtaja totesi, että Lähteenmäkeä ei voida kuulla asiasta ja Jarmo Aho kannatti ehdotusta.

Koska oli tehty kaksi poikkeavaa kannatettua ehdotusta, suoritettiin niiden välillä äänestys. Ne, jotka kannattavat jäsen Johanssonin ehdotusta äänestävät EI ja ne, jotka kannattavat puheenjohtajan ehdotusta äänestävät JAA.

Nimenhuutoäänestyksenä suoritettua äänestyksessä annettiin 2 "EI-ääntä" (Bjarne Roth ja Matti Johansson) ja 7 "JAA-ääntä" (Ingrid Träskman, Lahja Stenberg, Jarmo Aho, Merja Laaksonen, Antero Honkasalo, Sikke Leinikki ja Seija Kannelsuo-Mäntynen). Äänestyksessä puheenjohtajan ehdotus voitti äänin 7-2.

Puheenjohtaja esitti, että Lähteenmäki tulee todeta esteelliseksi tämän asian käsittelyssä. Jarmo Aho kannatti puheenjohtajan ehdotusta.

Matti Johansson esitti, että lautakunnan tulee todeta, että Lähteenmäki ei ole esteellinen asiassa. Bjarne Roth kannatti ehdotusta.

Koska oli tehty kaksi poikkeavaa kannatettua ehdotusta, suoritettiin niiden välillä äänestys. Ne, jotka kannattavat jäsen Johanssonin ehdotusta äänestävät EI ja ne, jotka kannattavat puheenjohtajan ehdotusta äänestävät JAA.

Nimenhuutoäänestyksenä suoritettua äänestyksessä annettiin 2 "EI-ääntä" (Bjarne Roth ja Matti Johansson) ja 7 "JAA-ääntä" (Ingrid Träskman, Lahja Stenberg, Jarmo Aho, Merja Laaksonen, Antero Honkasalo, Sikke Leinikki ja Seija Kannelsuo-Mäntynen). Äänestyksessä puheenjohtajan ehdotus voitti äänin 7-2.

Äänin 7-2 lautakunta päätti, että Lähteenmäki on esteellinen asian käsittelyssä.

Puheenjohtaja avasi keskustelun asiasta. Keskustelun aikana jäsen Antero Honkasalo teki seuraavan päätösehdotuksen:

Päätösehdotus: Lautakunta toteaa, ettei asian käsittelyn yhteydessä jätelautakunnassa ole ilmennyt sellaisia todisteita ja seikkoja, jotka antaisivat lautakunnalle aiheen poiketa nykyisestä kiinteistönhaltijan järjestämästä kuljetusjärjestelmästä. Lautakunta on harkinnut asiaa suhteessa jätelain 37 §:n 1 momentin kohtiin 1-3 sekä 35 §:n 2 momentin ehtoihin.

Lautakunta päätti sako- ja umpikaivolietteen tyhjennykset vain sellaisille ammattimaista jätteen kuljetusta harjoittaville yrityksille, jotka on hyväksytty alueellisen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen jätehuoltorekisteriin ja jotka sitoutuvat noudattamaan lautakunnan antamia jätteenkäsittelymääräyksiä.

Yritysten tulee laskutuksessaan selvittää tyhjennysajankohta, kuutiomäärä, tyhjennyskustannukset sekä puhdistuslaitoksen käsittelykulut. Kiinteistönomistaja säilyttää kuitin todistuksena siitä, että sakokaivot on tyhjennetty jätteenkäsittelymääräysten mukaisesti.

Lautakunnan päätöksen perustelut

1) Jätelain 37 §:n mukaan kiinteistön haltijan järjestämä jätteenkuljetus (aiemmin sopimuksen perustuva) on edelleen sallittu, mikäli se täyttää lain vaatimukset. Jätelain 37 §:ssä edellytetään, että näin järjestetty jätteenkuljetus täyttää 35 §:n 2 momentissa säädetyt edellytykset eli, että tarjolla on jätteen kuljetuspalveluja kattavasti ja luotettavasti sekä kohtuullisin ja syrjimättömin ehdoin ja jätteenkuljetuksessa noudatetaan jätehuoltomääräyksiä, ja että jäte toimitetaan kunnan määräämään vastaanotto- tai käsittelypaikkaan.

Lautakunta toteaa, että lautakunnan alueella on yhteensä noin 30 jätteenkuljetusyritystä. Asukkaat voivat valita tarpeeksi monen paikallisen ja kansallisen kuljetusyrityksen välillä, jotka toimivat niin luotettavasti, että on perusteltua todeta, että kiinteistönomistajilla on kattava toimijoiden verkko, josta he voivat valita. Se merkitsee, että kilpailua on koko alueella ja että kiinteistönomistajat voivat valita kuljetusyrityksen kohtuullisin ja syrjimättömin ehdoin. Vaihtelut tyhjennyksen hinnassa johtuvat suurimmaksi osaksi kuntien puhdistuslaitosten erisuuruuksista käsittelykuluista (4 - 8 €/m³) riippuen siitä, onko kunnalla erillinen taksa lietteelle sekä sakokaivojen ja umpikaivojen /jätevesitankkien tyhjentämiseksi. Lautakunta on ryhtynyt toimenpiteisiin saavuttaakseen alueen hinnoittelussa suurempaa läpinäkyvyyttä niin, että puhdistuslaitoksen käsittelykustannukset kirjataan erikseen.

Yksityisen kuljetusyrityksen tarjoama jätteenkuljetus kuuluu kuluttajansuojalain piiriin. Se merkitsee, että kiinteistönomistajat voivat kääntyä kuluttaja-asiamiehen puoleen, jos yritykset eivät toimita kysyttyä palvelua kohtuullisin hinnoin.

Kaikkien jätehuoltorekisteriin hyväksytyjen toimijoiden edellytetään noudattavan lainsäädäntöä ja lautakunnan jätemääräyksiä sekä kuljettavan lietteen kunnan osoittamaan vastaanotto- tai käsittelypaikkaan eli kunnalliseen puhdistuslaitokseen.

2) Jätteenkuljetus edistää jätehuollon yleistä tehtävää, tukee alueen jätehuollon kehitystä eikä aiheuta vaaraa tai vahinkoa terveydelle tai ympäristölle.

Voimassa olevissa jätehuoltomääräyksissä on sako- ja umpikaivolietteen tyhjennystä koskevat suuntaviivat. Tarkoituksena on, että sakokaivot tyhjennetään säännöllisesti vähintään kerran vuodessa ja tarvittaessa useammin. Kuntien neuvonnan ja valvonnan on tuettava suuntaviivoja. Myös järjestelmiä tyhjentävällä yrityksellä on keskeinen rooli asiakkaiden neuvonnassa.

Toimijat saavat ainoastaan tyhjentää lietettä ja jätevesiä kuntien jäteverkossa. Paikalliset puhdistuslaitokset ovat FCG:n raportin 14.10.2013 mukaan vuonna 2012 vastaanottaneet 105 374 m³ lietettä ja jätevesiä suljetuista jätekaivoista. Määrät vaikuttavat kohtuullisilta ja loogisilta sitä taustaa vasten, että lautakunnan alueella on paikkoja, joilla yli puolet haja-asutusalueen kiinteistöistä on vapaa-ajan asuntoja, joita käytetään vain muutamia viikkoja, jotka on varustettu kuivakäymälällä ja joiden vedenkäyttö on rajoitettua. Mahdollisuuksia käsitellä talousvesiä sako- ja umpikaivoista pelloilla on rajoitettu eri määräyksillä ja on mahdollista ainoastaan jätelautakunnan luvalla. Asukkaat ja naapurit välittävät ympäristöstä, eikä ympäristörikoksia tai lietteen dumpausta laittomasti maastoon hyväksytä.

Länsi-Uudenmaan Vesi ja Ympäristö ry on kuntien ja ELY-keskuksen laskuun analysoinut kiinteistöjen puhdistusjärjestelmiä vuodesta 2009 lukien. Niiden raportit antavat vuosittaisen katsauksen lautakunnalle. Puhdistamattomia ja suoraan vesistöihin johdettavia jätevesiä esiintyy vain marginaalisesti (noin yksi prosentti).

Lautakunta toteaa nykyisen järjestelmän edistävän jätteenkäsittelyn yleistä tehtävää, tukevan jätteenkäsittelyn kehittämistä alueella, jolle leimaa antavaa on vapaa-ajan asutus. Se tarjoaa joustavaa asiakaspalvelua ottaen huomioon tarpeiden vaihtelut ja kiinteistöjen saavutettavuuden talvella ja kesällä. Kaiken kaikkiaan lautakunta toteaa, ettei nykyinen järjestelmä aiheuta vaaraa tai haittaa terveydelle tai ympäristölle.

3) Päätöksen vaikutukset arvioidaan kaiken kaikkiaan myönteisiksi, erityisesti ottaen huomioon seuraukset kotitalouksille sekä yritysten ja viranomaisen toiminnalle.

Länsi-Uudenmaan kunnat (Hanko, Raasepori, Inkoo, Siuntio, Lohja, Karkkila ja Vihti) ovat vuodesta 2009 lähtien yhdessä ELY-keskuksen kanssa rahoittaneet Länsi-Uudenmaan Vesi ja Luonto ry:n hanketta, jolla on kartoitettu kiinteistöjen jätevesiratkaisuja haja-asutusalueella ja tarjottu kiinteistöille neuvoja järjestelmien parantamiseksi. Lautakunnan alueella on arviolta 33 000 kiinteistöä, jotka ovat jäteverkon ulkopuolella. Länsi-Uudenmaan Vesi ja Luonto ry:n vuonna 2013 tekemien arvioiden mukaan hoideaan vesihuolto noin 30 %:ssa kiinteistöistä (10 000) ämpärillä omasta kaivosta ja niiden vedenkulutus on erittäin vähäistä. Vesikäymälä puuttuu pääasiassa vapaa-ajan asunnoista. Karkeasti ottaen 40 %:lla kiinteistökannasta on kuivakäymälä ja yksinkertainen harmaan veden käsittely.

Arviolta 22 000 kiinteistöä on jonkin tyyppisen lietteentyhjennyksen tarpeessa. Länsi-Uudenmaan vesi ja ympäristö, joka vuosittain tutkii noin 1 000 kiinteistön vesi- ja viemärijärjestelmän, luokittelee ne 10 eri luokkaan. Suurin tyhjennystarve koskee 8 % eli noin 1 800 haja-asutusalueen kiinteistöä, joilla on suljetut tankit kaikelle jätevedelle. Umpisäiliöiden tyhjennyksistä arviolta 80 % tehdään tilauksesta silloin kun säiliö on täynnä tai täyttymäisillään. Tyhjennyksellä on silloin yleensä kiire, heti tai muutaman päivän kuluessa. Nykyinen järjestelmä on osoittanut joustavuutensa ja vastaavansa kiinteistöjen tarpeisiin.

Lietteen ja jäteveden kerääminen umpisäiliöistä eroaa perustavanlaatuisesti kotitalouksien sekajätteen keräämisestä. Kotitalouksien jätehuolto asemakaava-alueella on säännöllistä toimintaa, jossa taloudet asettavat keräysastiat näkyväle paikalle ja mitoittavat astioiden koon siten, että se riittää säännölliseen tyhjennykseen. Sakokaivojen ja umpikaivojen (jätevesitankit) tyhjennys on epäsäännöllistä toimintaa, jonka kausivaihtelut ovat merkittävät vaihtelevalla haja-asutusalueella, jolla on erittäin suuri vapaa-ajan asutus.

Vapaa-ajan asuntojen tyhjennys tapahtuu pääasiassa kesä-syyskuussa kun tiet ovat kunnossa ja kestävät kuorma-auton. Loma-asuntojen tiennimet on yleensä hyvin esillä, mutta kiinteistöistä puuttuu usein numerokilpi ja säiliöiden paikka vaihtelee kiinteistöstä toiseen. Vesakot rajoittavat usein kuorma-autojen perillepääsyä. Sama koskee kääntöpaikkoja. Jätevesikaivot/tankit ovat sitä paitsi usein hyvin peiteltyinä luontoon. Tämä merkitsee, että alan yrittäjillä on oltava vankka paikallistuntemus löytääkseen kaikki kaivot ja osataakseen perille kiinteistölle.

Tyhjennystarve vaihtelee talven ja kesän välillä suhteessa 1:3, mikä merkitsee että operaattorin on talvikaudella yhdistettävä toiminta muihin tehtäviin, esim. lumenpoistoon tai teollisuuden jätevesilinjojen huoltoon ym. saadakseen toiminnastaan kannattavan. Kiinteistöjen huoltotarpeet muuttuvat ajan mittaan sitä mukaa kun kiinteistöt kehittävät järjestelmiä vastatakseen lainsäädännön asettamiin uusiin vaatimuksiin. Uusia järjestelmiä pakastekäymälöineen ja hajuttomine kuivakäymälöineen otetaan jatkuvasti käyttöön.

Järjestelmät ovat monimutkaisia ja vaativat tyhjennyksen lisäksi huoltoa ja kunnossapitoa. Sako- ja umpikaivoja tyhjentävät yritykset hoitavat myös kunnossapitotöitä, mikä edellyttää monipuolista osaamista ja pitkäjänteisiä asiakassuhteita.

On kyseenalaista, johtaisiko siirtyminen keskitettyyn järjestelmään taloudellisesti rationaaliin ajoihin. Teiden kunto vaikuttaa siihen, että tyhjennysautossa ei yleensä voi olla 14 kuutiota suurempaa tankkia. Jo nykyisessä järjestelmässä pyrkivät kaikki yrittäjät täysiin lasteihin, eikä täyteen sakokaivoon mahdu enempää lietettä kuin nytkään. Säännöllinen tyhjennysjärjestelmä johtaisi päinvastoin puolityhjien säiliöiden tyhjentämiseen, mikä johtaisi useampiin ajoihin ja korkeampiin kustannuksiin.

Paikalliset yrittäjät avustavat myös kuntien vesilaitoksia vuotojen sattuessa ja korjausten yhteydessä vesi- ja jätevesiverkon tyhjentämisessä. Näin käy keskimäärin kerran viikossa. Jos kilpailutus johtaisi paikallisten yrittäjien karsiutumiseen, menettäisivät kunnat tärkeän lähipalvelun ja valmiuden toimia kriisitilanteissa. Lautakunta katsoo, että nykyinen järjestelmä tarjoaa suhteellisen hyvän valmiuden jätteen tyhjennykseen pitempien sähkökatkosten ja muiden kriisitilanteiden varalta.

Kaiken kaikkiaan lautakunta toteaa, että nykyistä järjestelmää pidetään kotitalouksien, yritysten ja viranomaisten kannalta tarkoituksenmukaisena. Kaikki lautakunnalle lausuntonsa jättäneet kunnat puoltavat nykyistä järjestelmää.

Honkasalon ehdotusta kannattavat varajäsen Ingrid Träskman, varajäsen Merja Laaksonen, jäsen Bjarne Roth, jäsen Lahja Stenberg ja jäsen Matti Johansson.

Koska oli tehty esittelijän ehdotuksesta poikkeava kannatettu ehdotus, suoritettiin äänestys. Ne, jotka kannattavat esittelijän ehdotusta äänestävät JAA ja ne, jotka kannattavat jäsen Honkasalon ehdotusta äänestävät EI.

Nimihuutoäänestyksenä suoritettussa äänestyksessä annettiin 7 "EI-ääntä" (Bjarne Roth, Ingrid Träskman, Lahja Stenberg, Matti Johansson, Merja Laaksonen, Antero Honkasalo ja Sikke Leinikki) ja 2 "JAA-ääntä" (Jarmo Aho ja Seija Kannelsuo-Mäntynen). Äänestyksessä jäsen Honkasalon ehdotus voitti äänin 7-2.

Päätös

Jätelautakunta päätti asiasta Antero Honkasalon päätösehdotuksen mukaisesti..

Puheenjohtaja Seija Kannelsuo-Mäntynen ja Jarmo Aho jätti pöytäkirjaan eriävän mielipiteensä. Eriävä mielipide on pöytäkirjaliitteenä.

Esittelijä jätti eriävän mielipiteen asiassa.

Lautakunta tarkasti pykälän välittömästi.

16 § SELITYS KORKEIMMALLE HALLINTO-OIKEUDELLE KOSKIEN LÄHTEENMÄEN VALITUSTA

Valmistelu: Raaseporin kaupunginlakimies Leila Andersin, leila.andersin(at)raasepori.fi, jäteasiamies Christine Perjala, roskaaraati(at)roskaraati.fi

Esittelijä: jäteasiamies Christine Perjala 0206 90145

Korkein hallinto-oikeus pyytää Länsi-Uudenmaan jätelautakunnalta selitystä Ilkka Lähteenmäen korkeimmalle hallinto-oikeudelle tekemän valituksen johdosta.

Ilkka Lähteenmäki on valittanut korkeimpaan hallinto-oikeuteen Helsingin hallinto-oikeuden 23.5.2014 antamasta päätöksestä 14/0386/5 sekä hakenut jätelautakunnan päätöksen 12.6.2013 § 25 täytäntöönpanon keskeyttämistä.

Jätelautakunta on päätöksessään 12.6.2013 § 25 päättänyt hyväksyä äänin 6-3, että siirrytään Lohjan kaupungin alueella kunnan järjestämään jätteenkuljetukseen. Tämä päätös ei kuitenkaan koske Sammatin, Saukkolan, Pusulan ja Nummen kaupunginosia, joissa on jo entuudestaan kunnan järjestämä jätteenkuljetus. Lautakunta on myös päättänyt, että määrätään vanha sopimusperusteinen/kiinteistön haltijan järjestämä jätteenkuljetus päättyämään 2.10.2016. Kunnan järjestämään ja kilpailuttamaan jätteenkuljetusjärjestelmään siirrytään 3.10.2016 alkaen.

Päätöksessä 4.7.2013 § 30 on jätelautakunta päättänyt (äänin 7-2 ja 1 tyhjä ääni) edellisen kokouksen pöytäkirjan hyväksymisen yhteydessä, että jäsen Ilkka Lähteenmäki on esteellinen hallintolain 28.1 §:n 7 kohdan tarkoittamalla tavalla kun hän on jätteyhtiön yhtiökokouksessa toiminut pienosakkaina olevien jätteenkuljetusyrityksien edustajana ja asiamiehenä. Esteellisyysäänestyksen jälkeen kokouksen 12.6.2013 pöytäkirja hyväksyttiin yksimielisesti sillä muutoksella, että sivulla 14 oleva virke muutettiin muotoon: Jäsenet Matti Johansson ja Ilkka Lähteenmäki poistuivat kokouksesta.

Valituksenalaisella päätöksellä Helsingin hallinto-oikeus poisti lautakunnan päätökseen 4.7.2013 § 30 liitetyn virheellisen muutoksenhakuohjauksen ja samalla kumosi kyseisen päätöksen. Hallinto-oikeus hylkäsi Lähteenmäen valituksen päätöksestä 12.6.2013 § 25.

Valitus

Lähteenmäki katsoo valituksessaan korkeimpaan hallinto-oikeuteen, että jätelautakunnan päätös 12.6.2013 § 25 on syntynyt virheellisessä järjestyksessä, koska lautakunnan jäsentä on estetty osallistumasta asian käsittelyyn ilman, että hänen esteellisyyttänsä oli ratkaistu. Lisäksi jäsen on joutunut uhkailun kohteeksi ja hänet on pakotettu poistumaan kokouksesta. Lähteenmäkeä olisi myös tullut kuulla hänen esteellisyydestään. Koska Lähteenmäen esteellisyyden käsittely oli aloitettu, olisi lautakunnan tullut ratkaista esteellisyyssasia, vaikka Lähteenmäki oli poistunut kokouksesta.

Lähteenmäki pyytää korkeinta hallinto-oikeutta lisäksi määräämään lautakunnan päätöksen 12.6.2014 § 25 täytäntöönpanon keskeytettäväksi valituksen ratkaisuun saakka.

Jätelautakunnan vastaus

Jätelautakunta viittaa hallinto-oikeuskäsittelyssä lausumaansa sekä Helsingin hallinto-oikeuden valituksenalaiseseen ratkaisuun perusteluineen.

Lautakunta haluaa lisäksi korostaa, että Lähteenmäkeä ei ole uhkailtu, ei myöskään pakotettu poistumaan kokouksesta. Puheenjohtaja ilmoitti Lähteenmäelle, että hänen tulee - lainsäädännön edellyttämällä tavalla - poistua siksi ajaksi, kun hänen esteellisyytään käsitellään. Poistuminen koko kokouksesta oli Lähteenmäen oma valinta. Koska Lähteenmäki oli ilmoittanut kokouksesta poistumisestaan, hän ei tauon jälkeisessä käsittelyssä enää ollut kokouksen osanottaja eikä näin ollen ollut syytä ratkaista hänen esteellisyytään asian käsittelyssä.

Kuulemisen osalta lautakunta toteaa, että lainsäädännössä ei säädetä kuulemisesta esteellisyyttä käsiteltäessä. Päinvastoin hallintolain 27 §:n mukaan Lähteenmäellä ei ollut oikeutta osallistua esteellisyysasiansa käsittelyyn eikä olla läsnä sitä käsiteltäessä.

Lautakunta katsoo, että Lähteenmäen valitus ja näin ollen myös vaatimus täytäntöönpanon keskeyttämisestä ovat perusteettomia ja ne tulee sillä perusteella hylätä.

Esityslistan liiteluettelo:

Liite § 17/1: korkeimman Hallinto-oikeuden selvityspyyntö

Ehdotus:

Lautakunta päättää antaa yllä esitetyn selityksenään korkeimmalle hallinto-oikeudelle.

Pykälä tarkistetaan välittömästi.

Käsittely:

Puheenjohtaja saattoi jäsen Ilkka Lähteenmäen esteellisyyden toimielimien ratkaistavaksi, koska Lähteenmäki on asiassa asianomaisena. Lähteenmäki poistui esteellisyytensä käsittelyn ajaksi kokoustilasta.

Lautakunta päätti yksimielisesti, että Ilkka Lähteenmäki on esteellinen osallistumaan asian käsittelyyn.

Päätös:

Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti. Lautakunta tarkasti pykälän välittömästi.

17 § TIEDOKSI

Jäteasiamiehen viranhaltijapäätökset § 188-304.

Rosk'n Roll Oy Ab 15.8.2014: Raportti 3/2014 Länsi-Uudenmaan jätelautakunnalle ajankohtaisista asioista.

Esityslistan liiteluettelo:

Liite § 18/1: Rosk'n Roll Oy Ab:n raportti 3/2014

Ehdotus:

Jätelautakunta päättää olla käyttämättä otto-oikeuttaan viranhaltijapäätöksistä. Jätelautakunta merkitsee muut asiat tiedoksi.

Päätös:

Jätelautakunta päätti olla käyttämättä otto-oikeutta viranhaltijapäätöksistä. Muut asiat merkittiin tiedoksi.

MUUTOKSENHAKU

Pykälät 13, 14, 16, 17

Päätöksestä, joka koskee valmistelua tai täytäntöönpanoa, ei saa tehdä oikaisuvaatimusta eikä kunnallisvalitusta.

Kuntalaki 91 §

Pykälä 15

Kunnallisvalitus.

Muutosta tähän päätökseen haetaan Helsingin hallinto-oikeudelta kirjallisella valituksella. Valitusasiakirjat toimitetaan Helsingin hallinto-oikeudelle, os. Ratapihantie 9, 00520 Helsinki valtion noudattamana virka-aikana viimeistään kolmantenkymmenentenä päivänä, tiedoksiantopäivästä lukien, siten ettei nähtävänä olopäivää taikka tiedoksiantopäivää lasketa valitusaikaan. Valitusasiakirjat voi jättää itse, lähetin välityksellä, valtuutetun asiamiehen taikka postin välityksellä.

Valitukseen on liitettävä tämä päätös, asiakirjat joihin valittaja haluaa vedota sekä selvitys päivämäärästä, josta valitusaika lasketaan.

Jätelautakunnan äänestyslista						Liite 1
§ 15 Johanssonin ehdotus vastaan puheenjohtajan ehdotus koskien Lähteenmäen kuulemista esteellisyyssasiassa.						
		JAA	EI	TYHJÄ	YHTEENSÄ	
1	Bjarne Roth		x			
2	Ingrid Träskman	x				
3	Lahja Stenberg	x				
4	Jarmo Aho	x				
5	Matti Johansson		x			
6	Merja Laaksonen	x				
7	Antero Honkasalo	x				
8	Sikke Leinikki	x				
9	Seija Kannelsuo-Mäntynen	x				
	YHTEENSÄ	7	2	0	9	

Jätelautakunnan äänestyslista § 15						Liite 2
§ 15 Johanssonin ehdotus vastaan puheenjohtajan ehdotus koskien Lähteenmäen esteellisyyttä.						
		JAA	EI	TYHJÄ	YHTEENSÄ	
1	Bjarne Roth		x			
2	Ingrid Träskman	x				
3	Lahja Stenberg	x				
4	Jarmo Aho	x				
5	Matti Johansson		x			
6	Merja Laaksonen	x				
7	Antero Honkasalo	x				
8	Sikke Leinikki	x				
9	Seija Kannelsuo-Mäntynen	x				
	YHTEENSÄ	7	2	0	9	

Jätelautakunnan äänestyslista § 15						Liite 3
§ 15 Honkasalon muutosesitys vastaan esittelijän päätösesitys						
		JAA	EI	TYHJÄ	YHTEENSÄ	
1	Bjarne Roth		x			
2	Ingrid Träskman		x			
3	Lahja Stenberg		x			
4	Jarmo Aho	x				
5	Matti Johansson		x			
6	Merja Laaksonen		x			
7	Antero Honkasalo		x			
8	Sikke Leinikki		x			
9	Seija Kannelsuo-Mäntynen	x				
	YHTEENSÄ	2	7	0	9	

Puheenjohtaja Seija Kannelsuo-Mäntynen ja jäsen Jarmo Aho jättivät pöytäkirjaan eriävän mielipiteensä seuraavin perusteluin:

Julkisen vallankäytön tulee perustua lakiin. Selvitysten mukaan mitkään jätelain 37 § mukaiset edellytykset kiinteistökohtaiseen jätehuoltoon eivät täyty.

Lisäksi alueella toimii rekisteröimättömiä yrittäjiä. Kuljetusyrittäjät eivät ole toimitaneet jätelain 39 §:n mukaisia tietoja jätehuoltoviranomaiselle mikä oleellisesti vaikeuttaa valvonta- ja seurantatyötä.

Sako- ja umpikaivolietteiden keskitetty hallinta on tärkeää vesiensuojelun takia. Nykyisessä kiinteistön haltijan järjestämässä sopimusperusteisessa kuljetusjärjestelmässä ei ole varmuutta siitä, ovatko kaivot asianmukaisessa kunnossa, tyhjenneetkö ne jätehuoltomääräysten vaatimusten mukaisesti ja toteutuuko lietteiden lain mukainen käsittely.

FCG:n 14.10.2013 selvityksen mukaan jätelaissa säädetyt edellytykset kiinteistön haltijan järjestämän jätteenkuljetuksen jatkamiselle eivät täyty nykyisellään.

Jätelain 37 § 1 momentin 1 kohdan edellytyksen ei voida todeta täyttyvän. Jätelautakunnan on mahdotonta todeta, että tarjolla on jätteen kuljetuspalveluja kattavasti ja luotettavasti sekä kohtuullisin ja syrjimättömin ehdoin, kun se ei ole saanut kuljetusyrityksiltä riittäviä yksilöityjä tietoja. Kattavan viranomaisrekisterin ylläpito on nykyjärjestelmässä aikaa vievää ellei jopa mahdotonta. Nykyjärjestelmässä ei myöskään voida näyttää toteen, että järjestelmä on tasapuolinen ja kattava kaikilla alueilla.

Länsi-Uudenmaan vesi ja ympäristön antamien tietojen mukaan kaivojen tyhjennys tapahtuu nykyisin pitkälti asiakkaiden muistin ja tiedon varassa. Osalla asiakkaista ei ole lainkaan yhteyttä lietetyhjentyjään. Usein asukkaat eivät ole tietoisia kaivojen tyhjennystarpeesta, erityisesti harmaiden jätevesien käsittelyjärjestelmien osalta. Nykyisessä järjestelmässä tyhjennysurakoitsija ei välttämättä osaa tai suostu tyhjentämään kaivoa sillä tavoin kun olisi tarpeen. Kattavasta ja luotettavasta palvelusta ei näin ollen ole takeita.

Päätöksessä mainittu kuluttajasuojalaki ei takaa kohtuullisia hintoja koska palvelujen kohtuullisuutta arvioi yleinen tuomioistuinen kuten muissakin asioissa, joissa kohtuullisuutta voidaan arvioida. Esivaiheessa voi tietysti tehdä valituksen kuluttajariitalautakuntaan, mutta sehän on vain suositusratkaisu, jota elinkeinonharjoittajan ei tarvitse noudattaa. Käräjäoikeus siis harkitsee sen, onko hinta kohtuullinen vai ei

Länsi-Uudenmaan vesi ja ympäristö Haja-asutuksen jätevedet Tilannekatsaus 2013 todetaan. Kaiken kaikkiaan alueella on käytössä erittäin laaja skaala erityyppisiä järjestelmiä.

Valtaosa (85 %) saostussäiliöllisistä kohteista täyttää lainsäädännön vaatimuksen vähintään kerran vuodessa tapahtuvasta lietetyhjennyksestä. Alueella voimassa olevien jätehuoltomääräysten mukaista, vähintään kaksi kertaa vuodessa tapahtuvaa liete-tyhjennystä, noudattaa alle puolet (44 %) saostussäiliöllisistä kohteista. Harmaiden

jätevesien käsittelyn osalta tilanne on heikompi: jopa joka kolmas jättää lainsäädännön ja joka kolmas jätehuoltomääräysten minimimäärän täyttämättä. Umpisäiliöitä tyhjennetään ilmeisesti tarpeen mukaan. Lietetyhjennykset säilynevät osana jätevesien käsittelyä myös jatkossa ja niiden merkitys järjestelmän toimivuudessa korostuu edistyneempien jätevesijärjestelmien yleistessä. Näin ollen lietetyhjennysten sekä muun huollon toteutumiseen on syytä jatkossa kiinnittää enemmän huomiota.

Länsi-Uudellamaalla on sako- ja umpikaivolietehuollon kannalta vaikeasti hoidettavia alueita, esimerkiksi saaristoa. Siitä, saavatko nämä alueet palvelua, ei ole käytettävissä tietoja. Laskujen maksaminen ei aina tapahdu edellytetyllä tavalla. Siitä ei kuitenkaan ole tietoa, miten hyvin tieto hankalasti maksavista asiakkaista siirtyy muille yrittäjille ja vaikeuttaako se palvelun saantia.

Koska Länsi-Uudenmaan jätelautakunnan toimialueen kunnilla ei ole ollut kattavaa seurantajärjestelmää, täyttä varmuutta tasapuolisesta palvelujen saatavuudesta nykytilanteessa ei voida saada. Palvelujen tarjonnan saatavuuden seurannan voidaan arvioida tehostuvan kuljetusrekisterin kehittämisen tuloksena.

Jätelaki 37 § mom 2.

Nykyisen kiinteistön haltijan järjestämän kuljetusjärjestelmän ei voida sanoa edistävän jätehuollon toimivuutta. Tämänhetkistä sako- ja umpikaivojätteiden kuljetusjärjestelmää ei koordinoita niin, että kuntalaisella olisi mahdollisuus tilata sako- ja umpikaivojätteiden tyhjennys yhdeltä taholta. Järjestelmän aukot ja puutteet ovat vaarana ja haittana ihmisten terveydelle sekä Länsi-Uudenmaan alueen ympäristölle ja ennen kaikkea alueen vesistölle.

Huonosti hoidetut vesihuoltojärjestelmät aiheuttavat ympäristöhaittoja. Kunnan järjestämä kuljetus varmistaa liete- ja sako- ja umpikaivojen säännöllisen tyhjentämisen, mikä pienentää niiden aiheuttamaa ympäristöriskiä. Myös kuljetukset voidaan järjestää tehokkaammin, mikä vähentää päästöjä ilmaan.

Jätelautakunta selvitti keväällä 2013 ELY-keskukselta seudulla toimivien sako- ja umpikaivolietettä kuljettavien yritysten jätehuoltorekisteriin hyväksymistilannetta. Jätelautakunnan saamien tietojen perusteella osalla yrittäjistä ei ole päätöstä hyväksymisestä jätehuoltorekisteriin.

Kokonaisarvio kiinteistön haltijan järjestämälle kuljetukselle asetettujen vaatimusten täyttymisestä Länsi-Uudenmaan jätelautakunnan toimialueella

Länsi-Uudenmaan jätelautakunnan toimialueen kunnilla ei ole ollut systemaattisesti kerättyä rekisteriä kiinteistöistä, joilla on sako- tai umpikaivolietekaivo joten ei ole tietoa vaatimusten täyttymisestä. Kunnalliseen järjestelmään siirryttäessä tämä epäkohta poistuu.

Jätelaki 37 § mom. 3.

Tämänhetkistä sako- ja umpikaivojätteiden kuljetusjärjestelmää ei koordinoita yhdestä tahosta jolloin järjestelmä on kotitalouksien näkökulmasta haasteellinen käsitellä. Viranomaisen valvonta on haasteellista kun keskitettyä tietoa ei ole saatavilla.

Länsi-Uudenmaan jätelautakunnan toimialueen kunnissa ei ole systemaattisesti koottua ja ylläpidettyä rekisteriä viemäriverkoston ulkopuolella olevista kiinteistöistä.

Nykyinen järjestelmä ei anna mahdollisuutta systemaattiseen valvontaan, mikä lisää ympäristöön kohdistuvia riskejä. Länsi-Uudenmaan ympäristöviranomaiset ovat toivoneet kunnallista järjestelmää valvonnan ja seurannan helpottamiseksi.